N°. 53. 1853.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:

Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

WOENSDAG 27 JULIJ.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . „ 5.00.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* **60**, Ned. Cour.

De Amsterdamsche Courant.

In een artikel, waarin het oordeel van het *Handelsblad* wordt aangevallen over de medegedeelde diplomatieke stukken, verklaart de *Amsterdamsche Courant* wat zij „uit de medegedeelde stukken„ heeft geleerd.

Dat gedeelte van het artikel is zóó curieus, dat we onzen lezers het genoegen niet mogen onthouden, het mede te deelen, bij elke zinsnede slechts van eene korte opmerking vergezeld.

De *Amsterdamsche Courant* leert dan uit de nota's van VAN HALL:

VOOREERST: „dat het tegenwoordig Ministerie in zijne onderhandelingen met Rome *eene meer nationale snaar aanslaat* dan zijne voorgangers hadden durven doen.„

„Wij kunnen niet ontveinzen, dat de lezing der nota's' van de zijde onzer Regering ingeleverd, in het algemeen *een pijnlijken indruk* heeft gemaakt op ons gemoed, en dat het ons meermalen toescheen, dat de regten der protestanten, wier handhaving het hier in de eerste plaats heet te gelden, door den *vorm* dezer stukken TEN MINSTE *evenzeer werden* PRIJSGEGEVEN, als zij door den *inhoud* werden voorgestaan.„ (*Nederl.* 25 Julij.)

TEN TWEEDE: „dat in de thans geopenbaarde stukken de eer van het voorgeslacht, *in de pauselijke allocutie aangerand* en door het Ministerie Thorbecke vergeten en veronachtzaamd, *op eene waardige wijze wordt* GEHANDHAAFD.„

„C'est avec un regret bien sincère que le soussigné doit avouer *ne pas avoir trouvé des explications complètement satisfesantes* dans la réponse obtenue de la part de Sa Sainteté„...... Le soussigné croit UTILE *de s'abstenir d'entamer une nouvelle discussion à ce sujet.* IL SE BORNERA à observer, que le Gouvernement Pontifical *n'a pas bien saisi* ce qui a été dit sur ce point.„ (Nota van den Heer VAN HALL, van 27 Julij jl.) „*Op eene* WAARDIGE *wijze* wordt GEHANDHAAFD!„

TEN DERDE: „dat het pauselijk gezag daarbij wordt *teruggebragt* binnen zijne grenzen, dat is, op het grondgebied der godsdienst.„

Wáár is de Paus in ons land getreden *buiten* het grondgebied der godsdienst? Wáár heeft de Heer VAN HALL het Pauselijk gezag teruggebragt binnen de grenzen? Integendeel: de Heer VAN HALL brengt den Paus *buiten* de grenzen van de *godsdienst*, want hij spreekt van *Souvereinen*: „Les communications qui s'échangent entre SOUVERAINS enz.„ (Nota van 27 Junij jl).

TEN VIERDE: „dat daarbij de beginselen van ons Staatsregt kortelijk uiteengezet en niet, gelijk zulks door het vorig ministerie was gedaan, prijs gegeven worden.„

Behoort tot de beginselen van ons staatsregt, dat men zich beroept op eene wet, die geene wet is; en dat men het eens gegeven woord intrekt met willekeurig behoud nogtans van hetgeen de „wederpartij„ voor het verkrijgen van dat woord heeft losgelaten?

TEN VIJFDE: „dat — *en hieraan wordt veel door ons gehecht* (!!)— vooral *tegengegaan* en BELET wordt, alle tusschenkomst van een vreemdeling in de behandeling van vraagpunten van Nederlandsch Staatsregt, en alle discussie daaromtrent.

„Le Gouvernement a reçu avec satisfaction la déclaration expresse, *si bien en harmonie* AVEC LA CONDUITE CONSTANTE DE SA SAINTÉTÉ, QU'ELLE PARAÎTRAIT PRESQUE SUPERFLUE, que le St.-Père respecte l'indépendance des autres Gouvernements, et ne veut s'immiscer en aucune manière dans les affaires intérieures d'un autre pays.„ [Nota van VAN HALL, 27 Junij jl.]

„Het komt ons voor, dat onze Regering, met het oog op de verwikkelingen, waarin wij door de daden van den Paus gebragt zijn, *juist geene reden had* om, te midden van de onderhandelingen, die daarvan het gevolg zijn, op de bescheidenheid en gematigdheid van den Paus EENE LOFREDE TE HOUDEN.„ (*Nederl.* 25 Julij.) De *A. C.* spreekt van TEGENGAAN en BELETTEN!!

TEN ZESDE: „dat de eerste stappen der regering reeds ten gevolge hebben gehad eene wijziging in den eed *der te benoemen* (!!) bisschoppen, met het *vooruitzigt* dat eene nadere wijziging alle bezwaren daaruit voortgesproten, zal doen ophouden.„

Dat tot de wijziging van den eed — niet voor de tegenwoordige, maar voor *de in het vervolg te benoemen* bisschoppen — was besloten, niet ten gevolge van „de eerste stappen„ der *tegenwoordige* Regering, blijkt uit de nota van den Kardinaal ANTONELLI van 1 Junij. Dáár wordt gezegd: „Cependant le St.-Siége... S'EST DÉJà DÉTERMINÉ„, om wijzigingen vast te stellen. Reeds vóór dat deze „eerste stappen„ waren gedaan, WAS DAARTOE BESLOTEN, hebbende „le St.-Siége POUR COUTUME de règler autant que possible les choses en raison du besoin des lieux et des temps„.

TEN ZEVENDE: „dat men ook omtrent de zetels der bisschoppen van Utrecht en Haarlem in uitleggingen en in wederkeerige gedachte-wisseling is getreden, *die* REGT *geeft om te hopen*, dat ook dit belangrijk punt ten genoege van al de betrokken partijen zal kunnen worden geregeld.„

Men gelooft gaarne wat men wenscht. „Pour ce qui regarde ensuite l'autre point, le soussigné croit que des considérations qui précèdent l'on peut suffisamment déduire LA DIFFICULTÉ dans laquelle se trouverait le St.-Siége DE POUVOIR ADHÉRER à des vues de changement dans la hiérarchie épiscopale déjà constituée.„ Met andere woorden: „*De Heilige Vader verandert niets!*„ (Nota van ANTONELLI, 1 Junij jl.)

TEN ACHTSTE: „en dat het eindelijk *meer en meer blijkt*, hoe, namens den Paus reeds zeer vroegtijdig en vóór de uitvaardiging der pauselijke breve, aan de afgetreden Ministers volledige mededeelingen omtrent de inrigting der geprojecteerde bisschoppelijke hierarchie waren gedaan; mededeelingen, die destijds op eene onbegrijpelijke en in hare gevolgen zoo heillooze wijze door de ministers veronachtzaamd, en later, *onder logenstraffing van de eigene verzekering van den Pauselijken Stoel*, door hen ontkend zijn.

De *Amsterdamsche Courant* blijft, om met de *Nederlander* te spreken: „tegen de bedoeling van het Gouvernement„, de afgetreden Ministers lasteren. Logen en bedrog zitten voor de *Amsterdamsche Courant* bestendig te Rome gezeteld; maar als de afgetreden Ministers getroffen kunnen worden, dan is de „Pauselijke Stoel„ *alléén geloofwaardig*. De Heer VAN HALL zegt: „Le soussigné *doit s'en tenir* aux informations données *par les ci-devant Ministres du Roi*, son Auguste Maître.„ (Nota van 27 Junij jl.)

Op wat onpartijdige wijs, *en als uitdrukking van geenerlei partij* (zie het programma der *A. C.* van 1 Jan. jl.), leest de *Amsterdamsche Courant* en onderrigt zij hare lezers!

Wij zeggen met CHATEAUBRIAND:

„Qu'ils sont incompréhensibles les mortels agités par les passions!„

De Heer GROEN heeft in zijn geschrift: „*Ongeloof en Revolutie*„ (bl. 348), uit het gedrag van revolutionnairen in verband met sommige moderne staatsbegrippen de conclusie getrokken „dat al hetgeen in de geschiedenis der omwenteling siddering verwekt, het gevolg is der theoriën, waaraan nog in onze dagen hulde gebragt wordt.„

Deze redenering behoort tot de meest geliefkoosde van den heer GROEN. Nog dezer dagen werd beweerd, dat men „dikwerf zonder het te weten of te willen„ de gevolgen dezer theoriën moet ondervinden.

Zie hier, op wat voortreffelijke wijs Dr. R. FRUIN, in zijn meermalen aangehaald geschrift: „*Het Anti-revolutionnaire staatsregt van* Mr. GROEN VAN PRINSTERER,„ aan deze redenering den bodem inslaat.

„Het verraadt weinig menschenkennis, om, zoo als GROEN, de handelingen der menschen en volkeren af te leiden uit hunne begrippen. Hoe weinig invloed oefenen dezen daarop uit. Hartstogt is de algemeene en altijd gelijke drijfveer in de geschiedenis, en daarom zijn de daden der menschen van de meest verwijderde tijdvakken altijd gelijksoortig. Hoe zou dit mogelijk zijn, indien de begrippen, die zoo volkomen in den loop der eeuwen veranderen, de hoofdoorzaak der handelingen waren? Het is vreemd, een man van zooveel doorzigt als GROEN, te hooren vertellen, wat zachtaardige en gemoedelijke menschen Robespierre en St. Just en diergelijken, geweest zijn, en hoe het alleen aan hunne denkbeelden van onbedorvenheid der rede, en volkssouvereiniteit en staats-alvermogen te wijten is, dat zij gemoord en geplunderd en geraasd hebben, als waren zij wezenlijk heerschzuchtig en bloeddorstig van aard. Zouden zij de eerste geweest zijn bij wie plotselinge verheffing de kiem van velerlei ondeugd in korten tijd in de hevigste mate ontwikkeld had? Zouden er in andere tijdvakken der geschiedenis, in de eeuw der volksverhuizing, in de eeuw der godsdienst-oorlogen, geene analoge voorbeelden te vinden zijn? „In de keus der middelen geen onderscheid van „goed en kwaad te erkennen is het eigenaardig kenmerk, niet „van het Jezuitisme, niet van het Jacobinisme, maar van alle „*dweeperij*. Vervolging, die van haar uitgaat, streeft naar ver„nietiging van hetgeen haar belemmert; zij kent geene wroeging, „dewijl elk misdrijf in de kroon van haar goede werken een pa„rel te meer is. De Historie getuigt het overal. Zoo heeft Maho„met en zijne leer, in naam van den eenigen God, verwoesting „te vuur en te zwaard over de halve wereld gebragt, zoo heeft „het Pauselijk Rome in koelen bloede, onder lofzang en gebed, „de Protestanten vermoord. Wij sidderen wanneer een Marat, „ten nutte der omwenteling, tien- en honderd duizende menschen„levens verlangt. Wilt ge dat ik aan de 16e eeuw een treffenden „weerklank op die bloedkreet ontleen? De vermaarde Languet verhaalt dat hij aan Roomschen van invloed het „schrikkelijke hunner zoogenoemde strafoefeningen om der „religie wille had onder het oog gebragt; maar, zegt hij, „zij antwoordden terstond dat men niemand behoort te sparen, „wanneer het de openbare rust geldt, en dat, zoo twee of drie„maal honderdduizend menschen om het leven wierden gebragt, „er binnen dertig jaren meer konden geboren worden: ik hui„verde er van.„ Groen heeft het juist uitgedrukt: het gebruiken van alle middelen om het gewenschte doel te bereiken is het kenmerk van alle dweeperij, en dweeperij is geen redenering maar hartstogt. En niet alleen is dit het kenmerk van anti-protestantsche dweeperij, maar van de protestantsche evenzeer. De Hussieten, de Hugenoten, de Puriteinen en bij ons de Geuzen kunnen, wat de handelwijs van velen onder hen aangaat, met de Fransche revolutiemannen op eene lijn gesteld worden. Lees slechts Bor en van Meeteren, en gij zult voorbeelden in overvloed vinden. Het buit maken van schepen van vriend en vijand, uit liefde tot het vaderland, het moorden en verminken van Spanjaarden en Katholieken, het „voetenspoelen„, als tegenhanger der *noyades*, het motto „liever Turksch dan Paapsch„ zijn dat revolutie-vruchten, ja of neen? En het is zelfs niet waar dat de revolutieleer: „het heil van het volk zij de hoogste wet„ zoo bij uitstek tot gruweldaden aanspoort. Veel gevaarlijker nog en meer opstookend reken ik sommige spreuken en voorbeelden uit het Oude Testament. „Zou ik ze niet haten, die God haten, (d. i. in veler opvatting, die van een andere religie zijn) ik haat ze met een volkomen haat: tot vijanden zijn zij mij.„ Zulk een spreuk uit den mond van een ijveraar kan dweepers tot alles vervoeren. En dan het voorbeeld van een Elias, die, ijverend voor God, den Joden toeroept: „Grijpt de profeten Baals, dat niemand van hen ontkome,„ — van een Jehu, die uit ijver voor den Heer, niet alleen Isabel en de zeventig zonen van Achab ombrengt, maar nog daarbij „al de „overgeblevenen van zijn huis, en al zijne grooten en zijne be„kenden en zijne priesters.„ Is de vreeselijke Ziska, de bloeddorstige aanvoerder der Hussieten, voor zijne volgelingen niet een tweede Elias, een tweede Jehu geweest, die, met God in het hart, de afgodendienaars verslaat, dat er niet één het ontkome. Misschien heeft ook hij als Jehu in zijn hart de stemme Gods meenen te hooren: „Gij hebt welgedaan, doende wat regt is in mijn oogen, en gij hebt uwe vijanden gedaan na alles wat in mijn harte was.„ En zou aan den anderen kant Philips II niet geloofd hebben, dat hij deed wat regt was in Gods oogen, toen hij de Nederlanden liever verderven en verliezen wilde, dan er de gevloekte ketterije dulden. Het zou niet moeijelijk vallen diergelijke voorbeelden in menigte op te roepen. Nog slechts een enkel, dat om den persoon, die er bij betrokken is, vooral opmerking verdient.

„Heeft de Judith, van het oude Israël, door het nieuwe Ne„derland om strijd geprezen, niet wel eenige trekken met de „Jauregulj en Gerardts der latere geschiedenis gemeen.„ Het zijn woorden van Alberdingk Thijm. Als nu een man als hij van zulke doodslagen vergôelijkende voorbeelden in de bijbelsche geschiedenis meent te vinden, waartoe zullen dan de ijveraars voor God, uit vroeger tijden, door zulke voorbeelden wel zijn aangedreven! Van hen kan men naar waarheid getuigen wat Groen van de revolutiemannen zegt: „Hun gansche gedrag laat zich zamenvatten in één woord; wat zij meenden te moeten verrigten, hebben zij met onverzettelijkheid gedaan; hun gedrag, wel verre van vreemd en onverklaarbaar, was het natuurlijk resultaat hunner overtuiging.„ Zou het nu niet dwaas zijn aan den Bijbel te wijten het misbruik, dat dweepers van zijne leeringen en voorbeelden gemaakt hebben? Maar even verkeerd is het, uit het gedrag van revolutionairen in verband met sommige moderne staatsbegrippen de conclusie te trekken „dat al hetgeen in de geschiedenis der omwenteling siddering verwekt, het gevolg is der theoriën, waaraan nog in onze dagen hulde gebragt wordt.„

Buitenland.

FRANKRIJK.

De keizer en de keizerin zullen, naar thans stellig bepaald is, geene reis naar het Zuiden des lands doen, en zich dezen zomer in de kasteelen in de omstreken van de hoofdstad, te St.-Cloud, Trianon, enz., blijven ophouden.

— De indruk bij het publiek, verwekt door de uitspraak van het hof van cassatie in de zaak van het openbreken der brieven (zie ons vorig n°.), is zeer levendig geweest; zoodat er de Oostersche zaak zelfs een oogenblik door op den achtergrond is geraakt. Doch de onzekerheid van die zaak, de groote vraag van oorlog of vrede, daarin altijd gelegen, heeft dien indruk, door de onafhankelijke houding van het eerste hof des Rijks voortgebragt, spoedig doen verflaauwen. (*Zie overigens onder Turkije.*)

— In eenige noordelijke departementen des lands is de graanprijs, volgens den van regeringswege afgekondigden staat der middenprijzen derwijze gestegen, dat het schaalregt met den 1 Augustus aanmerkelijk verminderd, en met name voor Havre tot slechts 25 centimes, zoowel voor buitenlandsche als voor Fransche schepen verlaagd wordt, zoodat in deze groote haven de invoer van graan schier geheel van belemmeringen vrij zal zijn.

Een veel gelezen blad voor den landbouw, *l'Echo Agricole*, vindt in de tegenwoordige omstandigheden even als de *Débats*, krachtige gronden tot bestrijding van het schaalregt. De ministeriële *Constitutionnel* verdedigt dat regt nog altijd.

Uit Livorno wordt gemeld, dat de graanoogst in die streken, even als langs de Barbarijsche kust, verre beneden de verwachting gebleven is, zoodat men in Italie en aan gene zijde van de Middelandsche Zee veel toevoer van graan noodig zal hebben. Den 14 Julij was te Livorno de broodprijs met 13 cent verhoogd. In de Romagna heerschte, ten gevolge van den ongunstigen oogst, eene bedenkelijke stemming onder de bevolking; zij belette den uitvoer van granen, en eenige gemeentebesturen hadden dien ten gevolge hun gezag neêrgelegd.

BELGIE.

Het huwelijk van Z. K. H. den hertog van Brabant is op den 22 bepaald; de openbare feesten te Brussel bij die gelegenheid zijn op den volgenden dag vastgesteld, wanneer ook de jonggehuwde hertogin in haar 17e jaar zal zijn getreden. Te Luik en Gent zullen in de helft van September volksfeesten plaats hebben.

— De beroemde schilder de Keijser, die door de stad Antwerpen belast is met het vervaardigen van het portret ten voete uit van de aartshertogin Maria-Henriëtta, de aanstaande hertoginne van Brabant, is uit Weenen teruggekeerd, na op eene ongemeen gelukkige wijze in zijne taak te zijn geslaagd.

De ziekte der Prinsen heeft haar natuurlijken loop.

— De minister van oorlog, de heer Anoul, heeft een rapport aan den Koning ingediend over de ongelukken, die van den 7 tot den 9 bij den marsch der troepen van en naar het kamp van Beverloo hebben plaats gehad. Een twintigtal manschappen is daardoor bezweken, en een grooter getal ziek geworden, waarvan een gedeelte sedert is hersteld. De minister komt, na het gedane onderzoek, tot het besluit dat die ongelukken zijn toe te schrijven, niet alleen aan de hitte van de dagen, maar wel degelijk ook aan de onberaden snelheid van den marsch, aan de voorbeeldelooze zorgeloosheid van de zijde van den bevelhebber, aan het gemis van de geneeskundige hulp, en aan de onbekwaamheid van de geneesheer van het 3 regiment jagers. In die overtuiging slaat hij strenge maatregelen voor, en zijn diensvolgens ook bij wege van maatregel van orde op non-activiteit gesteld de kolonel baron de Vicq de Cumptich en de bedoelde geneesheer, Bultijnk.

— De Belgische *Moniteur* van den 24 dezer behelst eenige besluiten betreffende het corps van de Belgische consuls, door den Koning genomen, overeenkomstig eene voordragt van den minister van buitenlandsche zaken, in welke, een bereids aanvankelijk in uitvoering gebragt plan tot het volledig maken van het corps handelsagenten der Belgische regering, wordt uiteengezet. Het beginsel is, dat Belgie alleen daar waar nog handelsbetrekkingen aan te knoopen of te bevestigen, of narigten voor den handel in te winnen zijn, bezoldigde consuls houdt, en hen verplaatst zoodra de zorg voor de belangen van den Belgischen handel aan de gewone onbezoldigde consuls veilig kan worden overgelaten. Te Singapore wordt een nieuwe consul-generaal aangesteld, wiens gezag zich over geheel Britsch Indie zal uitstrekken; hij zal ook in last hebben te waken voor de uitbreiding der handelsbetrekkingen van Belgie met de Nederlandsche koloniën, en te dien einde agenten (echter niet van een officiëel karakter, hoedanige in de Nederlandsche koloniën niet toegelaten worden) onder zich hebben, die eerlang door den Koning zullen worden benoemd. Ook zal hij van elke gelegenheid die de gebeurtenissen in China en welligt in Japan zullen opleveren, tot bevordering der Belgische handelsbelangen moeten gebruik maken. Voor Australie wordt een consul te Adelaïde gevestigd. Het consulaat-generaal te New-York wordt opgeheven. Wegens bijzondere omstandigheden wordt een diplomatiek vertegenwoordiger van Belgie met eene tijdelijke zending naar Midden-Amerika gezonden, die vervolgens door een consul te Guatemala zal worden vervangen.

ZWITSERLAND.

Eene gisting, welke veel overeenkomst heeft met die welke zich te Freiburg heeft vertoond, openbaart zich thans ook in het kanton Lucern. Er had den 17 dezer, in een herberg, eene voorbereidende vereeniging plaats gehad, waarin zich vele voorstanders van den vroegeren afzonderlijken Bond hadden laten vinden. Er waren adressen geteekend, om de Bondsraden te verzoeken in de zaken van Freiburg tusschen beide te treden, ten einde de thans aldaar bestaande Constitutie af te schaffen. Bovendien had men besloten eene geldelijke inzameling voor de opstandelingen van April jl. te doen.

TURKIJE.

De geruchten, welke geloopen hebben over de verschijning van een gedeelte der Britsch-Fransche vloot binnen de Dardanellen, hebben zich niet bewaarheid; de vergelijking der dagteekening, waarop dit zou plaats gehad hebben, [zie ons vorig no.] wees dit reeds aan. Ook de verhalen wegens eene zamenspanning tegen des Sultans leven zijn mede ongegrond bevonden.

Te Parijs loopen echter nog allerlei geruchten van ongunstigen aard over de Oostersche zaken. De keizer van Rusland zou koel weg op de depêches van Frankrijk en Engeland geantwoord hebben met eene bloote vermelding van ontvangst; hij zou geweigerd hebben, regtstreeks met de mogendheden te onderhandelen, en zou dit alleen met Oostenrijk willen doen, terwijl hij antwoord van Turkije verwachtte.

De Fransche regering moet, na het houden van eene langdurige raadsvergadering, den 24, een attaché van ambassade naar Londen hebben afgezonden, om eene bepaalde beslissing in de zaak uit te lokken, welke men eerstdaags in den *Moniteur* wilde mededeelen.

De Fransche dagbladen zijn, in afwachting daarvan, steeds oorlogzuchtiger gestemd dan in de vorige week; althans voorspellen geen spoedigen afloop der zaak.

Van de andere zijde meldt men per telegraaf uit Weenen, van Maandag 25 Julij:

„Gisteren is een Oostenrijksche kabinets-koerier van hier over Stettin naar Petersburg vertrokken. Men verzekert dat hij de overbrenger is van zeer gewigtige mededeelingen van de zijde der Verhevene Porte, welke, naar men verzekert, zich in de hoofdzaak bereid toont om toe te geven. Het ontwerp eener nota van Redschid-Pacha moet hoofdzakelijk aanleiding tot deze buitengewone zending hebben gegeven. De Porte schijnt ter vermijding van vruchtelooze stappen, vooraf met eenige zekerheid te willen weten of Rusland geneigd is, dit ontwerp als voldoende te beschouwen en het goed te keuren. Men berekent dat de bedoelde kabinetskoerier den 28 dezer te Petersburg zal zijn aangekomen."

In Engeland blijft men de staatkunde van Rusland wantrouwen. Dit blijkt onder anderen uit het volgende belangrijke vertoog, in een der jongste Nrs. van den *Times* voorkomende:

„Er is wel geen twijfel aan of de wijze waarop het kabinet van Petersburg de eerste voorstellen heeft ontvangen welke tot schikking van den tegenwoordigen stand van zaken in het Oosten waren gedaan, is zoo gunstig geweest, dat men allezins de hoop mag voeden, indien zij al niet tot de gegronde verwachting wettigt, dat het punt in geschil zonder verder uitstel geregeld worde. De Russische kanselier heeft, zoo men zegt, aan den Franschen gezant verklaard, dat keizer Nicolaas de hem voorgeslagene schikking niet alleen met genoegen, maar met erkentelijkheid heeft ontvangen, en de eenige reden van uitstel, welke men meende dat nog zou bestaan, was de noodzakelijkheid om de toestemming van het Weener hof te erlangen, welke echter reeds met een courier naar Petersburg was afgezonden. Indien het Fransche voorstel bepaaldelijk wordt aangenomen, dan zou het een tusschenweg zijn tusschen de nota, door Vorst Menchikoff gevraagd en die door Redschid-pacha aangeboden. Zulk eene verklaring zou, gelijk van zelven spreekt, geen van de betwistbare gedeelten van de Russische eischen bevatten, en de aanneming van eene gewijzigde nota door dezelfde mogendheid, welke nog eene maand geleden vorderde dat Turkije hare eischen zonder verandering hoegenaamd zou onderschrijven, is eene beteekenende overwinning. De Porte heeft, aan den anderen kant nooit geaarzeld om de volle kracht en het gezag van hare bestaande verdragen met Rusland te erkennen, en zij is volkomen bereid in elken vorm de bepalingen nopens het Heilige Graf te herhalen, welke alreeds door de jongste firmans bevestigd zijn.

„Mogt de zaak aldus eindigen, dan zal het vooral bevreemding verwekken, dat zoodanige gevaren hebben kunnen worden beloopen, legers en vloten in beweging gebragt zijn, zooveel bezorgdheid opgewekt is, zooveel verliezen geleden zijn, en zulk eene werking op het geheele politieke zamenstel van Europa is uitgeoefend, alleen maar om tot de verandering van eenige regelen in een protocol te komen. Maar in de leiding van zulke aangelegenheden heeft men vooral reden om de staatslieden te prijzen, die door behoedzaamheid, goed inzigt en kalmte er in geslaagd zouden zijn om zulk eene ontzettende verwikkeling tot zulk eene nietsbeteekenende zaak terug te brengen. En indien, zoo als wij hopen, hunne pogingen in dezen welgelukt zijn, dan weten wij geen voorbeeld waarin de diplomatie grooter diensten zou hebben bewezen tot behoud des vredes en tot welzijn der wereld.

Maar, welke ook de vorm moge zijn, waarin deze onderhandeling gevoerd is, en op welke wijze de ondersteldе schikking haar beslag moge erlangen, er is één punt, waarop het publiek hier te lande en elders veel meer de aandacht zal gespannen houden, namelijk, de *onmiddellijke ontruiming van de Vorstendommen aan den Donau*. Er is niets gedaan, als dat niet geschiedt. De aanneming van welke voorwaarden ook, door Rusland, maakt een einde aan de laatste beweringen van dat land, om dwangmaatregelen tegen Turkije te bezigen; en daar de groote zeemogendheden de Porte weerhouden hebben om te handelen, alsof de inval in de Vorstendommen eenen onmiddellijken en onvermijdelijken grond tot oorlog opleverde, zoo hebben zij ook eene zedelijke verpligting jegens die mogendheid aangegaan, opdat hare belangen door het opvolgen van dien raad niet benadeeld worden.

„Daar wij dus de ontruiming van de Vorstendommen door het Russische leger niet anders kunnen beschouwen, dan als de onmiddellijke voorwaarde *sine quâ non* van elke beschikking, zoo valt het moeijelijk het tegenwoordig gedrag van de Russische overheden, in Moldavie en Wallachije te rijmen met de vriendschappelijke en vredelievende verzekeringen, welke thans uit Petersburg worden ontvangen. Bij geene vroegere gelegenheid hebben de Russen ooit zooveel zucht aan den dag gelegd, om zich met de bevolking op goeden voet te stellen; nooit heeft hunne partij zich, vooral in Moldavie, met zooveel stoutheid getoond; nooit hebben zij zoo weinig gezindheid aan den dag gelegd om het land niet na korte bezetting te ontruimen. De deswege vermelde feiten zijn in het oogloopende, en men kan niet af te vragen, of dit de handelwijs is van eene mogendheid, welke eene onmiddellijke overgave van deze landen beoogt?

„Kortom, niets kan meer onbestaanbaar zijn met de vurige zucht, te Petersburg aan den dag gelegd, om dezen staat van zaken door geene onregtschapen middelen te eindigen, en het oogenschijnlijk besluit van generaal Gortzakoff en de onder hem werkzame agenten, om de Vorstendommen zoolang mogelijk in te houden. Daar die tegenspraak nu metderdaad bestaat, zoo moet het ons vrij staan, na al wat er is voorgevallen, wel zoo veel op de feiten het oog te houden, als op de loutere verklaringen, welke de vreemde regeringen uit Petersburg mogten ontvangen.

„Op elken grond is Turkije, zoowel als Engeland, Oostenrijk en Frankrijk, geregtigd de ontruiming van de Vorstendommen te vragen. De Fransche en Britsche kabinetten hebben luide geprotesteerd tegen de schending van de bestaande verdragen en van het Turksche grondgebied en vooral tegen de gevolgtrekkingen, welke Rusland gepoogd heeft uit de tegenwoordigheid van de vloten in de Besika-baai te maken.

„Indien het Rusland dan ook in deze onderhandeling ernst is, dan moet het terugroepen van zijne troepen eene voorwaarde zijn, welke eerder vooraf vervuld wordt, dan wel later een gevolg van de nader vast te stellen bepalingen zou zijn. In elk geval levert zijne tegenwoordige houding eene geschikten toetssteen voor zijne opregtheid op; want welk vertrouwen kan in zijne uitgedrukte gevoelens, ten behoeve van den vrede, gesteld worden, indien het de aanleiding tot vijandelijkheid niet dadelijk doet ophouden?

„Het is dan ook geenszins genoeg de regtmatige verwachtingen van Europa in zoo verre te voldoen, dat de voorstellen van vreemde hoven wel ontvangen worden, en eene onderhandeling met alle mogelijke betoon van goeden wil worde geopend. Die onderhandeling kan niet van langdurigen aard zijn; want al wat er vereischt wordt, is de aanneming door Rusland van voorwaarden, waartoe elke andere groote mogendheid en Turkije zelf, reeds hunne goedkeuring hebben gegeven. Maar, indien de onderhandeling van korten duur moge zijn, de uitwerking daarvan moet onmiddellijk wezen. Bij eene vorige gelegenheid, in 1833, gaf de keizer van Rusland aan graaf Orloff bevel, dat zijne troepen in vier en twintig uren uit Turkije zouden trekken, omdat,

zoo sprak hij, het vooral aan een Souverein, die aan het hoofd van 60 millioen onderdanen staat, voegt, het voorbeeld van edelen geest en goede trouw te geven. Keizer Nicolaas heeft nu, zoo ooit, eenigermate dien roem te herwinnen, dien men hem toekende wegens de hoedanigheden, welke hij in dit geschil heeft verloochend; en, indien hij mogt pogen aan de natuurlijke en regtmatige gevolgen te ontgaan van eene schikking, welke hij zegt gereed te zijn te treffen, dan kan er maar één gevoelen over zijn gedrag bestaan. Omtrent dit punt hebben wij zelfs thans geene afdoende berigten; want alle tijdingen, die wij uit de Vorstendommen bekomen, duiden op eene *langdurige bezetting*. Doch, daar de terugroeping van de Russische legers het hoofddoel van al de diplomatische tusschenkomst van Europa is, zoo kan men er niet aan twijfelen, dat de krachtdadigste maatregelen zijn genomen, om de bereiking van dat doel te verzekeren, en zoolang het niet bereikt is, is de vrede van Oostelijk Europa niet gewaarborgd."

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Het antwoord der Regering op de bedenkingen, die door de Tweede Kamer zijn gemaakt op het wetsontwerp tot wijziging der wet van 28 Aug. 1851 (bevordering der officieren van de geneesk. dienst en van de administratie bij de zeemagt), komt, in de hoofdzaak hierop neder: Vroeger had men met leedwezen gezien, dat de nieuwe organisatie van de geneeskundige dienst bij de zeemagt plaats had gevonden zonder overleg met het hoofd van het Departement van Oorlog. De minister van Marine antwoordde daarop, dat hij bevoegd is in de regeling der verschillende diensten, welke aan deszelfs bestuur zijn toevertrouwd, zoodanige wijzigingen of veranderingen, zonder overleg dienaangaande met eenig ander hoofd van algemeen bestuur, aan den Koning voor te dragen als hem in het belang van 'srijks zeemagt nuttig of noodzakelijk toeschijnt. Op dien grond is dan ook deze nieuwe organisatie door den Minister van Marine, zonder overleg met zijnen ambtgenoot voor Oorlog, bewerkstelligd.

Overigens heeft de Regering de overtuiging, dat door de nu plaats gehad hebbende organisatie de kracht en deugdelijkheid van het corps officieren van gezondheid, wel verre van verzwakt, veeleer versterkt zal worden. Door een, op het geheel en op de verschillende hoofdafdeelingen van die dienst ingerigt, zaakkundig stelsel van bestuur en toezigt, kan men verwachten, dat de dienst met meerdere kracht in haren geheelen omvang zal uitgeoefend worden; dat de officieren van die dienst, door het vooruitzigt op eene betere bevordering, zich meer bepaald en met meerderen ernst aan hunne betrekking zullen toewijden en de hun op te leggen, dikwerf zeer moeijelijke diensten met ijver en naauwgezetheid zullen vervullen, wijl zij, tegen vroegere ten-achter-stelling, thans in de plaats gevonden hebben gelijkstelling hunner vooruitzigten met die hunner ambtgenooten der landmagt, iets waarop het voorkomt, dat zij allezins aanspraak kunnen maken. Hierin ontwaren zij derhalve eene betere waardering hunner diensten; hetgeen niet dan gunstig op hunne handelingen kan terugwerken.

Ter inlichting aan de Kamer geeft de Regering voorts te kennen 1°. dat de bestemming en werkzaamheden van den inspecteur van de geneeskundige dienst bij de organieke bepaling genoegzaam aangegeven zijn; 2°. dat de dirigerende officieren van gezondheid bestemd zijn om toezigt te houden over de geneeskundige dienst, bij de afdeeling van 's Rijks zeemagt in Oost-Indie of bij andere eskaders, waar dit noodig wordt geoordeeld, zoomede bij 's Rijks Marine-hospitaal te Willemsoord en bij de ziekeninrigting der Marine te Helvoet.

Op deze wijze vertrouwt de Regering, dat zij op de geneeskundige dienst een doelmatig toezigt, gewijzigd naar de plaatselijke behoefte, zal ingesteld hebben; terwijl verder door het plaatsen van officieren van gezondheid der 1ste en 2de klasse, naar mate der verschillende charters van schepen, als chefs, en in den vervolge die der 3de klasse [illegible] hunner adsistentie, in eene [illegible]oorlijke uitoefening van de geneeskundige dienst bij de zeemagt zal zijn voorzien.

Wijders bestaat, gelijk reeds vroeger gezegd is, het voornemen, om in het vervolg in de geneeskundige dienst bij het korps mariniers almede door officieren van gezondheid der marine te voorzien.

§ 6. Nu reeds, met eenige juistheid, door cijfers aan te wijzen hoe groot de bezuiniging voor het Rijk zal wezen door het veranderd beginsel van tractementsbepaling voor de officieren van administratie, is niet wel doenlijk. Intusschen meent de Regering daarvoor een cijfer te kunnen stellen van ongeveer *f* 25.000.

Het geldelijk voordeel op te geven, hetwelk voortspruit uit eene verstrekking van 's Rijks wege der vermelde goederen, licht en brandstoffen, kan nog met geene mogelijkheid geschieden, omdat die zaak nog in eenen overgangstijd verkeert. Ten slotte heeft de regering in kleine wijzigingen, die verlangd waren, toegegeven.

De commissie van rapporteurs heeft verklaard, dat zij zich met dit antwoord niet op alle punten kan vereenigen.

Bij het antwoord der Regering op het verslag der Tweede Kamer over het wetsontwerp tot wijziging der wet van 28 Augustus 1851. (Pensioenen der officieren van de geneeskundige dienst en van de administratie bij de zeemagt.), heeft de regering verklaard, dat zij met de zienswijze, als zou, alvorens eenige militaire organisatie door den Koning geschiedde, de daarop betrekking hebbende wet eerst moeten zijn gewijzigd, niet in te stemmen. Zoo doende toch zou art. 58 der Grondwet eene doode letter worden en zou het door de Staten-Generaal verwerpen eener wet voldoende zijn, om het Hoofd van den Staat te beletten, van het regt, Hem bij de Grondwet ontegenzeggelijk toegekend, gebruik te maken en zoodanige maatregelen betrekkelijk de militaire diensten ten uitvoer te leggen, als met de belangen van den Staat oirbaar mogten worden geacht. De redenen, welke de Regering overigens noopten, om bij de pensioenen der officieren van gezondheid en administratie eene andere verdeeling van opklimming derzelve te volgen, dan ten aanzien hunner tractementen het geval is, bestaan daarin, dat, naardien thans de officieren van die diensten, evenzeer als de eigenlijke zee-officieren, en nagenoeg in gelijke verhouding tot hun getal, tot den hoofdofficiers-rang kunnen opklimmen, de Regering het ook billijk achtte, dat zij, in betrekking tot hunne pensioenen, met de eigenlijke zee-officieren en zooveel mogelijk met die der mariniers met wier rangen zij gelijkgesteld zijn, op gelijken voet zouden staan.

Op het Verslag der Tweede Kamer betrekkelijk het wetsontwerp tot Aanvulling der Wet van 1852, betreffende de Pensioenen der Zee- en Landmagt, heeft de Regering o. a. geantwoord, dat ook zij had gewenscht, dat de tegenwoordige wets-voordragt niet noodzakelijk ware geweest. De omstandigheden, welke echter tot die voordragt aanleiding hebben gegeven, zijn in de Memorie van Toelichting breedvoerig medegedeeld en langs geen anderen weg laten zich de moeijelijkheden, welke zijn ontstaan, uit den weg ruimen.

Op het daartoe uitgedrukte verlangen, heeft de Regering tevens twee Staten overgelegd, houdende de namen der personen, die alle reeds sedert een geruimen tijd, behalve het militair pensioen, ook nog een ander pensioen ten laste van den Staat of van de overzeesche bezittingen genieten. Uit die staten blijkt, volgens het oordeel der Regering, dat verreweg de meeste der titularissen reeds hoog bejaard zijn, terwijl daarbij nog wordt gevoegd, dat de aan hen later toegekende pensioenen de belooning uitmaken van ook later bewezene diensten, vreemd aan de vroegere.

Bij het onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer van het wets-ontwerp, houdende wijziging van Hoofdstuk III der Staatsbegrooting van 1852 (Onderstand van behoeftige Nederlanders buiten 's lands), is o. a. gevraagd of de sommen, die aan behoeftige Nederlanders buiten 's lands worden besteed, en tot dien einde ten laste van het Departement van Buitenlandsche Zaken op de Staatsbegrooting uitgetrokken worden, later, 't zij geheel, 't zij gedeeltelijk, verrekend worden met andere departementen, provinciale, gemeentelijke of bijzondere administratiën, ten wier laste zij eigenlijk behooren te worden gebragt, dan wel of de ten koste gelegde sommen als zuivere giften uit 's Lands kas worden beschouwd?

Daarop is door de regering geantwoord, dat in den regel de onderstand- en transport-gelden, welke aan behoeftige Nederlanders buiten 's lands worden verstrekt, beschouwd worden als uitgaven voor rekening van het Rijk gedaan, zooals dan ook voor dit onderwerp steeds eene som op de begrooting voorkomt.

Dit neemt evenwel niet weg dat, wanneer die geldelijke hulp verleend wordt ten behoeve van equipagiën van verongelukte Nederlandsche koopvaardijschepen, meestal door het Departement van Buitenlandsche Zaken bij de eigenaars van zoodanige bodems pogingen worden aangewend, ten einde zij aan de diplomatieke of consulaire ambtenaren de door deze gedane en in rekening gebragte uitschotten terug betalen, vooral dan, wanneer het blijkt, dat een gedeelte van het schip of de lading gered is. Hoezeer die pogingen meestal vruchteloos zijn, zoo bestaan er echter eenige voorbeelden van terugbetaling door de eigenaars. Heeft dit plaats nadat de verevening reeds geschied is, dan worden die gelden in 's Rijks schatkist gestort.

Het Wets-ontwerp, strekkende tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der Domeinen en de gemeente Genemuiden heeft, bij het onderzoek in de Afdeelingen der Kamer, tot geene bedenkingen aanleiding gegeven.

De bedenkingen door de Tweede Kamer, in haar voorloopig verslag gemaakt op het wetsontwerp, houdende wijziging van het tarief van in- en uitgaande regten, zijn thans door de Regering beantwoord. Men leest in dat antwoord o. a. het volgende. Het is der Regering aangenaam op te merken, dat het wets-ontwerp in de Kamer vrij algemeen met genoegen is ontvangen. De Regering bepaalde zich bij die voordragt tot het hoog noodzakelijke. Eene meer uitgebreide tarief-herziening wordt voorbereid. Daarbij zijn in zoo hooge mate zoowel algemeene als bijzondere belangen betrokken, dat met veel overleg en gezette overweging moet worden te werk gegaan. Om aan al deze belangen de gelegenheid te verschaffen zich te uiten, is van het Departement van Financiën een rondgaande brief aan de commissarissen des Konings in de verschillende provinciën des Rijks uitgegaan, eene uitnoodiging bevattende om zoowel de kamers van koophandel en fabrieken, als andere daarbij belang hebbende collegiën te hooren. De adviezen dier inrigtingen komen opvolgend bij genoemd departement in, en vorderen eene naauwgezette overweging. Eerst nadat zij alle zullen zijn ontvangen, zal de Regering kunnen beslissen welke uitgebreidheid aan de alsdan voor te dragen herziening zal behooren te worden gegeven.

De Regering beaamt volkomen de wenschelijkheid, dat de eerste levensbehoeften zoo goedkoop mogelijk verkrijgbaar zijn; maar gelooft dat de geopperde denkbeelden op de overdreven verwachtingen van vermindering der regten op den invoer zijn gegrond. Zij stelt zich voor, dit punt bij gelegenheid van de overwegingen over het wets-ontwerp betrekkelijk eene meer uitgebreide wijziging van het tarief van regten opzettelijk te behandelen. Met betrekking tot den vrijen invoer van slagtvee, merkt de Regering echter reeds nu op, dat, ofschoon die vrijstelling van invoerregten aan de schatkist slechts het weinig beduidend verlies van ongeveer *f* 3000 zou berokkenen, zoodanige vrijheid van invoeren evenwel in billijkheid niet zou kunnen worden verleend met behoud van de bestaande uitvoerregten. Moest daarom gelijktijdig het uitvoerregt vervallen, de schatkist zou ruim *f* 52.000 daarbij verliezen. Het bezwaar der bestaande regten schijnt niet van dat belang, dat eene opheffing er van een voordeel zou aanbrengen, hetwelk tegen dit verlies zou kunnen opwegen.

Overigens stemt de Regering volkomen in met hetgeen door de meeste leden der Kamer ten voordeele van de voorgedragen bepaling betrekkelijk de landbouwers-gereedschappen is gezegd, en erkent ten volle de juistheid der opmerking, dat, ten gevolge der met Belgie en het Tolverbond bestaande verdragen, niet alleen in het algemeen het ijzerwerk en de gereedschappen van gesmeed, geslagen of geplet ijzer, maar ook uitdrukkelijk bijlen, schoppen, spaden, houweelen, hamers en barken slechts met een regt van 2 per cent der waarde zijn belast. — Geheele vrijstelling van invoerregten, hetzij in het algemeen voor iedere soort van *vleesch*, hetzij meer bijzonder voor *schapen- en varkenvleesch*, mag de Regering niet voorstellen. Het belang der inlandsche voortbrengers zou spoedig gevoelig gekwetst en de buitenlander daardoor boven den inlander bevoordeeld worden.

's Gravenhage, 26 Julij.

Z. M. heeft de benoeming van mr. J. H. de Stoppelaar, burgemeester van Veere en Zandijk binnen, Vrouwepolder c. a. en Gapinge, tot secretaris van de gemeente Vrouwepolder bekrachtigd.

—

Z. M. heeft aan de commissie uit de Provinciale Staten van Z. H., belast met het onderzoek der bezwaren tegen het ontworpen reglement voor het hoog-heemraadschap van Lek en Merwede, magtiging verleend om, na het sluiten der Statenvergadering, hare werkzaamheden voort te zetten.

—

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeenten: van Ophemert en Zennewijnen, onder de classis van Bommel, op J. J. Stronck, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Gelderland; van Engelen en Crevecoeur, onder de classis van 's Hertogenbosch, op L. J. T. Ramaer, predikant te Oijen en Megen.

—

Z. M. heeft de kweekelingen bij 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen: C. G. van Mansvelt; A. de Meijer; W. J. Cramer von Baumgarten en J. A. Visscher, met den eersten Augustus e. k. benoemd tot officier van gezondheid der 3de klasse bij de zeemagt.

Wij worden van eene geachte zijde daarop opmerkzaam gemaakt, dat in ons artikel van gister: "*de Tweede Kamer en de Dagbladen*", wat het daar vermelde feit betreft, eene onnaauwkeurigheid is geslopen. Wij haasten ons, die te herstellen.

Door de Tweede Kamer is namelijk eenvoudig besloten: "*dat na September geen Courant een exemplaar der stukken zal kunnen erlangen.*" De vraag, of de Kamer evenwel zal blijven ontvangen de couranten, die men haar zal willen toezenden, is niet behandeld: en is dus in het midden gebleven.

Als hoofdargument voor de beslissing, door de Tweede Kamer genomen, heeft tevens gegolden, dat het niet strookte met de waardigheid dier Kamer, om een ruilhandel tusschen couranten en parlementaire stukken aan te gaan.

Het zal geen betoog behoeven, dat wij, ondanks deze rectificatie, waarvoor wij onzen dank betuigen, niets terug nemen van *onze eigene beschouwingen* over de gevallen beslissing; want op de zaak zelve maakt de teregtwijzing, dunkt ons, geen invloed. Dat wij overigens in deze onnaauwkeurigheid zijn vervallen, is ligt verklaarbaar, als men overweegt, dat wij het feit en de omstandigheden, die daarbij gepaard gingen, uit den aard der zake slechts hebben kunnen mededeelen naar hetgeen wij van verschillende zijden daaromtrent hebben vernomen.

De Tweede Kamer doet tegenwoordig zoo[illegible] wetsontwerpen in één dag af en maakt hare eindverslagen zóó laat openbaar, dat de dagbladen naauwelijks in staat zijn, nog tijdig genoeg een résumé te geven van

hetgeen tusschen Vertegenwoordiging en Regering vóór de openbare discusie is verhandeld. Aan het publiek wordt daardoor de gelegenheid benomen, met 's lands belangen naar behooren kennis te maken.

Zoo ontvangen wij eerst heden *zes* verslagen over even zoo vele wetsontwerpen, reeds *morgen* aan de orde gesteld. Dagbladen, buiten de residentie verschijnende, kunnen daarvan vóór de discussie, bijkans niets meer mededeelen. Is dat billijk?

Gister middag heeft de commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen, hare taak volbragt. Zij is van een tot half vijf ure werkzaam geweest tot vaststelling van haar rapport, dat nu spoedig zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Regering zal naar men verwacht, hare antwoorden op het verslag spoedig in gereedheid brengen. Men ziet de wijziging van sommige bepalingen van het wets-ontwerp te gemoet.

Gisteren middag heeft er ten hove een groot diner plaats gehad, waaraan HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik, deel namen. Gedurende den maaltijd werden er door het muziekkorps van het regement grenadiers en jagers, onderscheidene muzijkstukken uitgevoerd.

Uit Rome wordt berigt, dat de Paus eene belangrijke wonde heeft bekomen, doordien Z. H. zich tegen een vaatwerk met heet water heeft gestooten.

Bij Z. Maj. besluit van 20 Junij jl. is aan vrouwe A. J. L. Rousseau geboren de Vaux, te Brussel, een octrooi voor den tijd van vijftien jaren verleend, op de invoering in dit Rijk van „een nieuwen papillon of gasbek" waardoor „men een veel sterker licht verkrijgt."

De *Amsterdamsche Courant* zegt, dat op 31 Junij te Munchen tusschen Rusland en Beijeren eene overeenkomst is gesloten, waarbij Rusland is toegetreden tot het tusschen Oostenrijk en Beijeren wegens de scheepvaart op den Donau en verdere rivieren, gesloten verdrag. Het verdient opmerking, zegt dat blad, dat deze mogendheden de vaart op hunne stroomen van alle banden ontheffen, terwijl sommige Duitsche Staten, niettegenstaande het door ons gegeven voorbeeld, voortgaan lasten te heffen van de scheepvaart op den Rhijn.

De *Tijd* meldt, dat ook de Geestelijkheid van het dekanaat Deventer (Aartsbisdom Utrecht) een adres aan de Tweede Kamer tegen het wets-ontwerp *regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen* heeft ingediend.

Uit het Limburgsche wordt, volgens de *Tijd*, geschreven, dat zoowel Protestanten als Israëlieten zich aan de zijde der Katholieken scharen, om tegen het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen te protesteren.

De *Tijd* geeft heden de volgende lijst op benevens het getal onderteekenaars van adressen aan de Tweede Kamer tegen de wet op de Kerkgenootschappen ingediend. Edam (2e adres) 47; Haarlem (1e adres) 101, Stoppeldijk 50, Clinge (Zeeland) 21, Alphen 59, Loenen 20 en 120, Stadskanaal 42 en 42, Rijp 63, Gent-Hulhuijzen en Doornenberg 30, Sittard 300, Breukelen 32, Besoijen 263, Nuland 149, Kessel 33, Maren 26, Heesch 71, Lith 46, Vorstenbosch 44, Geffen 60; Lithoijen 74, Dussen 149, Maashees 26, Cuijk 74, Nistelroode 200, Oss 378, Tiffelen (Oijen) 25, Buurlo 2, Gassel 59, Winschoten 18.

Men schrijft uit Tiel, dat de aardappelen ziekte in die streek zich weder op eene onrustbarende wijze verspreidt. De ziekte is vooral onder de vroege aardappelen zoo algemeen en zoo hevig, als sedert jaren niet het geval is geweest, tot groote en bittere teleurstelling van den landman.

Men meldt uit Drenthe het zeer opmerkelijke feit, dat de ziekte, die sedert eenige jaren onder de aardappelen heerscht op eene dergelijke wijze zich schijnt over te planten op de te velde staande stamboomen. Sedert eenige dagen ziet men op enkele akkers dit gewas in eenen staat van verkwijning, zoodat zij blad en bloesem laten vallen, terwijl anderen daarnaast zijnde, schijnbaar gezond blijven; de stam en bladsteelen der aangetaste boomen worden glasachtig en broos, zoodat zij bij de minste aanraking afbreken of de bladen worden zwart en krimpen in, indien zij blijven staan.

Den 4 Augustus aanst. zal voor het Prov. geretshof in Zuid-Holland behandeld worden de in der tijd zoo veel gerucht gemaakt hebbende diefstal ten huize van den heer v. M, waarvoor zich verschilende personen in hechtenis hebben bevonden, die echter later ontslagen werden. Thans zal daarvoor te regt staan *Machiel Pelger*, oud 23 jaren, van beroep beddenmaker, geboren en laatst woonachtig te 's Gravenhage beschuldigd van in den loop van het jaar 1852, tijdens hij voor een wekelijksch loon in dienst was, als oppasser bij den heer v. M. te 's Gravenhage daar ten huize tweemaal eene som gelds als eenmaal *f* 85 en eenmaal *f* 40, zijnen voormelden meester toebehoorende, arglistig te hebben weggenomen; 2o. van in den avond van den 12 April 1853, na op den 5 April te voren uit deze dienst ontslagen te zijn, na zonsondergang in de woning van zijnen voormaligen meester te zijn binnen geslopen en aldaar uit een schrijfbureau arglistig te hebben weggenomen een linnen zakje bevattende *f* 68 à *f* 80, aan gouden en zilveren muntspecien en een blikken trommel met effecten; een en ander hem niet toebehoorende, en alzoo van I diefstal ten huize van en jegens zijnen meester bij wien hij voor loon in dienst was; en II diefstal bij nacht in een bewoond huis. De besch. erkent de hem ten laste gelegde daden. Het openbaar Ministerie zal in deze zaak worden waargenomen door den advocaat-generaal Gefken en als verdediger zal ambtshalve optreden de heer advokaat Mr. H. B. Weenink.

Zaturdag jl. werd te Rotterdam de 15de buitengewone of jaarsvergadering der Algemeene Onderwijzers-Vereeniging in het 8ste schooldistrict in Zuid-Holland gehouden, die door een 60tal gewone en honoraire leden werd bijgewoond. De vergadering werd door den Voorzitter, den wel eerw. heer G. H. M. Delprat met eene korte toespraak geopend. Daarna hield de heer Dr. A. de Jager eene zeer belangrijke redevoering, die ten gevolge van den algemeenen wensch der Vergadering in het tijdschrift der vereeniging, *de Unie*, zal worden opgenomen. Daarop werden eenige huishoudelijke aangelegenheden behandeld. Des middags vereenigden zich de meeste leden aan eenen eenvoudigen maaltijd, waarbij de meeste gulheid en broederlijken zin heerschte, terwijl de leden der beide onderwijzers zangvereenigingen deze bijeenkomst herhaaldelijk opluisterden.

UITSLAG DER VERKIEZING VAN LEDEN DER GEMEENTERADEN.

(*Vervolg.*)

Nistelrode. Herkozen de heer A. van Stratum. Herstemming voor nog één lid.

Rosmalen. Herkozen de heeren: W. van Beek en C. Zwijsen.

Herpen. Gekozen de heeren: G. A. de Bruijn [oud-lid] en J. van Zuijlen.

Oirschot. Herkozen de heeren: P. P. van Gerwen, Jan H. van de Wal, L. H. Huijskens en H. J. van Overbeek.

Hilvarenbeek. Herkozen de heer B. P. van Hirthem, Herstemming voor nog één lid.

Roozendaal. Gekozen de heeren: L. J. Schoonheijt; C. van Mechelen; A. C. Korthals en A. Doggen.

Amby. Herkozen de heeren: Cramer, Schoenmækers, Boots, Kuilen, Damoiseaux, Wintjens en Piters.

Heerlen. Gekozen de heeren: Jægers, Rover (oud-leden), Vreuls en Jassen.

Linne. Herkozen de heeren: Janssens en Wackers.

Maasbrée. Gekozen de heeren: Clercx, Peeters (oud-leden) en Coopmans.

Roosteren. Herkozen de heeren: Reijnen, Persiens en Graus

Smilde. Herkozen de heeren: mr. P. van der Veen en E. Tonckens. Herstemming voor nog één lid.

Eelde. Herstemming voor twee leden.

Borger. Herkozen de heer O. Hoenderken. Herstemming voor nog twee leden.

Peize. Herkozen de heeren: O. H. Brughgraaf en H. Wilkens. Herstemming voor nog één lid.

Coevorden. Herkozen de heer B. Dommers. Herstemming voor nog één lid.

Beilen. Herkozen de heer J. Bening. Herstemming voor nog twee leden.

Havelte. Herkozen de heeren dr. J. L. Klijmmell en J. Vedder.

Dalen. Gekozen de heeren: J. Caspers, mr. J. A. ten Holte [oud-leden] en E. Z. Oldenbanning.

Diever. Herkozen de heer H. Kok. Herstemming voor nog één lid.

Hoogeveen. Herkozen de heer J. van der Wolde. Herstemming voor nog drie leden.

Ingezonden Stukken.

[*Volgaarne ruimen wij aan onderstaanden brief een plaatsje in ons dagblad in.* RED.]

Aan de redactie van *de Grondwet*.

Ik lees heden in uw geacht en veel gelezen blad eene scherpe, naar mijne meening zelfs onbetamelijke klagte van een „beleedigden buitenman (!!)", tegen Burgemeester en Wethouders der residentie, als zoude het publiek zijn misleid geworden door schitterende aankondigingen van vuurwerk en illuminatiën, die niet zouden hebben plaats gegrepen.

Ik wil niet beweren, dat het *vuurwerk* niet prachtiger had kunnen zijn, maar zeker is het toch, dat hetgeen gegeven is ieder heeft voldaan, die gevoel heeft voor het treffende gezigt, dat veelkleurig vuur te midden der zee, opleverde; terwijl de weg naar Scheveningen en de badhuizen van de heeren de Wit en Maas, vrij sierlijk geïllumineerd waren, en op deze drie plaatsen muzijkkorpsen zich deden hooren.

De „beleedigde buitenman" moet op zijn dorpje al ... veel gewoon zijn, als hij zoo onvoldaan uit de reside... is teruggekeerd. Ik voor mij meen, gerust uit naam ... duizenden, te mogen verklaren, dat het *beschaafd* publi... zich bij uitstek heeft geamuseerd; en dat men integende... Burgem. en Wethouders der residentie danken mag vo... de zorgen, die zij onophoudelijk aanwenden, om den ing... zetenen van Scheveningen en van de residentie voord... aan te brengen, en in beide plaatsen het verblijf aangenaa... te maken.

Uwe onpartijdigheid waarborgt mij, dat UEd. dit tege... schrift wel in uw eerstvolgend N°. zult gelieven op ... nemen.

Met achting,

Uw bestendige lezer,

's Gravenhage, 26 Julij 1853. L. B.

Advertentiën.

Bij JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel, is verkrijgbaar:

Bedenkingen

OP HET WERKJE

EENE WAARSCHUWENDE STEM

UIT DE

BINNENLANDEN VAN JAVA.

DE TOEKOMSTIGE WIJZE

VAN

BEHEER EN VERANTWOORDING

DER

GELDMIDDELEN

IN

Nederlandsch Indië,

ingevolge artikel 60 der Grondwet; beschouwd in verband tot hetgeen daaromtrent is verordend in onze en in eenige vreemde koloniën,

DOOR

D. C. STEYN PARVÉ.

(21)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 26 Julij 1853.

Nederland. Pct.		**Rusland.**	
Ned.W.Schuld. $2\frac{1}{2}$	$63\frac{3}{4}$	Pct.	
Dito Certificat.. 3	$76\frac{11}{16}$	*Hope* 1798/1816 5	$108\frac{7}{8}$
Dito dito 4	$95\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{11}{16}$	Dito 1828/1829 5	108
O. I. Leening. 4		Cert. [illegible]	
Amort. Syndic. $3\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$	Dito Dito $4\frac{1}{2}$	100
Hand.-Maats. . $4\frac{1}{2}$	$126\frac{1}{4}$	Dito *Hope* . . . 4	
Belgie.		Dito *Stieglitz*. . 4	$92\frac{1}{4}$
Certificaten. . . $2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser. 4	
D° *Rothschild*. $2\frac{1}{2}$	$53\frac{1}{8}$ $\frac{3}{16}$	Inschr. Assig. . 6	
Frankrijk.		Certific. dito.. . 6	
Obligatien. . . 3		**Polen.**	
Spanje.			
Nieuwe 1	$23\frac{3}{16}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{5}{16}$	Obligatien . . . 4	$85\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$
Dito Buitenl. . 3		**Oostenrijk.**	
D° Binnenl. 6/m. 3	$43\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$		
Bew. Sp. Com.	$6\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$	Metalliek . . . 5	$82\frac{3}{16}$ $\frac{5}{8}$
Amort. Schuld.	$5\frac{1}{4}$ $\frac{5}{16}$	Dito bet. Amst. 5	$94\frac{3}{8}$ $\frac{3}{4}$
Portugal.		Dito letter B . . 5	$94\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$
Londen 5	$41\frac{3}{8}$	Dito 1847 . . . $2\frac{1}{2}$	$42\frac{7}{16}$
Dito dito . . . 4	$38\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$	Dito 1851/1852 $2\frac{1}{2}$	$42\frac{3}{8}$ $\frac{7}{16}$

Mexic., te Londen 3 pct. $26\frac{7}{16}$; Dito Onb. $26\frac{3}{8}$; Nieuwe 3 pct. Port. $38\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$.

Met uitzondering van Spaansche fondsen, welke door veelvuldige kooporders $\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$ zijn gestegen, leverde de markt in de overige soorten zoo van binnenl. als vreemde effecten niets meldenswaardigs op.

FRANKFORT, Maandag, 25 Julij. 5 pct. Metaliek 86; W. Bank aktien 1608; W. Loten fl. 250, 125; 1 pct. Spanje $23\frac{7}{16}$; 3 pct. dito $43\frac{1}{4}$; Keur-Hess. Loten Th. 40 $38\frac{1}{2}$; wissel op Ween. 110.

De beurs was algemeen iets flaauwer.

Per Telegraaph.

LONDEN, Dingsdag 26 Julij. Consols op tijd $98\frac{3}{8}$; Mexico nieuwe 3 pct. $26\frac{3}{4}$; Portugal 4 pct. $40\frac{1}{2}$; Spanje 1 pct. $23\frac{1}{4}$; dito certific. $6\frac{1}{8}$; Rusland $4\frac{1}{2}$ pct. 101. Overige onveranderd.

PARIJS, Dingsdag 26 Julij. Fr. rente $4\frac{1}{2}$ pct. 103.05; Dito 3 pct. 78.20; Spanje binn. 3 pct. $42\frac{3}{4}$; Dito nieuwe 1 pct. $22\frac{3}{4}$; Belgie $4\frac{1}{2}$ pct. $98\frac{1}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 99; Piemont 5 pct. 96.60; N. Metall. 5 pct. 96.

MADRID, Zaturdag 23 Julij. Spanje binn. 3 pct. $43\frac{7}{8}$; dito nieuwe 1 pct. $23\frac{5}{16}$; Certificaten $3\frac{1}{2}$.

WEENEN, Maandag 25 Julij. Metall. nieuwe 5 pct. 94...; dito La B. 5 pct. $106\frac{3}{4}$; Bankact. 1404; Lomb. Venez. 99...; Londen 10,41; Parijs $128\frac{1}{2}$; Zilver $8\frac{3}{4}$.

Bij JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.